

Meiningar og kjak

Byggingin við Jónas Broncks er

– Lat okkum siga, at tað um 10 ár fer at bera til at fáa 1.000 fólk ella kanska fleiri at búgva í Bronx og Havnargøtu. Hetta hevði væl borið til við øktum trivnaði sum fylgju, um figgjarfyrirøkur tóku seg saman, um økiseigarar í økinum tóku seg saman, um ein góð ætlan var lögð fyri byggifyrireiking og bygging - og um arbeiði varð gjørt saman við íbúgvum og fyrirøkum í økinum, skrivar Høgni Rasmussen, sum býr á Frúutrøð, í dagsins tíðargrein

Høgni Rasmussen
Frúutrøð 14

Hvussu skal Tórshavnar kommuna handla, tá byggjast skal nýtt í miðbýnum? Skal kommunan einans siggja til, at bygt verður á egnum økjum, og síðani lata privat um at byggja á sínum økjum uttan at gera eina ætlan fyri miðbýin?

Hvussu skapar Tórshavnar kommuna trivnað í býnum undir skipaðum viðurskiftum? Hvussu skal Tórshavnar kommuna taka sær av ferðslu og parkering í hart ferðsluraktum økjum?

Hvussu skapar Tórshavnar kommuna øki, har íbúgvur, vinnulív, kafeir og restauratiónir ganga hond í hond fyri at skapa býlingar við hægsta trivnaði við grønum økjum, tryggum gongu- og súkklu-breytum, samstundis sum at nógv fleiri fólki koma at búgva á sama øki?

Hvussu skapar Tórshavnar kommuna eina skipaða loysn fyri eitt stórt øki við nógvum aktørum, so øll fáa nakað burturúr?

Hetta eru alt spurningar, sum Bronx kann geva svar uppá, og sum Bronx kundi verið eitt dømi um. Einku øki í Havnini ella í Føroyum er so væl egnað til at vísa, hvussu tú skapar broyting frá einum tilvildarlíga hart sperdum øki til eitt skipað øki við hægsta trivnaði.

Í Jónas Broncks koyra ikki minni enn 10.000 bilar um dagin við høgari ferð hálvan annan metur frá úthurðini hjá fólki. Hetta er væl meira enn dupult so nógv, sum fara at koyra á Villingardalsvegnum, sum er ein ferðslutrygg gøta. Við Villingardalsvegin er ætlanin at gera ein tunnil fyri yvir hundrað milliónir.

Bronx er økið frá Gladsheyggi oman á Skansan. Her liggja kommunal øki og privat øki hvørt um annað. Kommunan ætlar at byggja á parkeringsøkinum á Frúutrøð uttan at draga onnur øki við í ætlanina, sjálvt um byggingin vil fáa viðfevndar avleiðingar, sum hond átti at verði tikin um, samstundis ella áðrenn bygt verður, um trivnaðurin skal havast í huga.

Vóru íbúgvur og vinnulív drigin við í eina langtíðarætlan bygda á fakliga væl tilrættislagt arbeiði, so kundi Bronx og Havnargøta blivið heimið hjá nógva ferðir fleiri fólki

Økið, sum í minsta lagi eigur at verið tikið við í ætlaninar hjá býráðnum fyri at gera Bronx til ein býling við trivnaði

um og bústaðurin hjá nógv fleiri virkjum, samstundis sum trivnaðurin í økinum vaks.

Verða, fyri Føroyar, slóðbrótandi loysnir funnar við samstarvi millum íbúgvur, kommunu, figgjarfyrirøkur og byggifyrirøkur, so ber til at skapa fordømi fyri best møguligu loysnini.

Tað hevur ikki verið vanligt at inndraga íbúgvur og vinnulív í økjum, har ætlanin hevur verið at byggja. Vanligt hevur verið, sum í hesum máli, einans at kunna fyri síðani at skunda sær at byggja, áðrenn fólki gera móttøðu. Men eg eri sannførdur um, at tað er við at draga borgaran við, at vit koma

longst.

Vit hava nógv ræðudømi um verkætlanir sum ganga galið, tí føroyingar ikki hava samstarvað, ella at figgingin ikki hevur verið nóg væl skipað.

Taka vit tildømis dangurnar, sum vóru keyptar eftir kríggið, so vóru hesi vánaligu skip keypt, tí figgarviðurskiftini í Føroyum ikki vóru nóg væl skipað. Avleiðingin var, at føroysk reiðarar ikki høvdu ráð til at keypa tíðarhóskandi skip við eftirfylgjandi kreppu í føroyska samfelagnum sum fylgju.

Vit kunnu væl hugsað okkum, at á leið tað sama kann fara at gera seg galdandi fyri Havnina sum bý.

Taka vit Bronx, so kann roknað við, at samlaði privati kostnaðurin fyri bygging í økinum væl kann koma upp í eina milliard yvir eini 10 ár (tað er nú bara 100 milliónir um árið). Harafturat koma nakrar tiggjutals milliónir í útreiðslum hjá Tórshavnar kommunu til vegir, ferðsluviðurskifti, grønu øki og trivnaðarøki.

Ein milliard kann ljóða sum nógvir pengar, men í lötuni verður bygt fyri um 200 milliónir um árið. 50 byggiloyvi verða givin um árið, og kostnaðurin fyri eini sethús upp á 180 til 200 m² er um 4 milliónir við øllum. Í 80 unum vóru upp í 120 byggiloyvi givin um árið. Tað vil

siga, at ein skipað íbúðarbygging fer at minka um ótíðarhóskandi sethúsabyggingina og enntá køla búskapin, tí sethúsabyggingin fer at minka tilsvandi.

Skipa vit ikki okkara tankar, so kann avleiðingin væl verða álvarsligari enn við dangunum: Ein ótíðarhóskandi, óskipaður og óáhu-gaverdur býur, sum eingin tímir at búgva í. Lat okkum tí taka okkum saman!

Lat okkum siga, at tað um 10 ár fer at bera til at fáa 1.000 fólki ella kanska fleiri at búgva í Bronx og Havnargøtu. Hetta hevði væl borið til við øktum trivnaði sum fylgju, um figgjarfyrirøkur tóku seg saman, um økiseigarar í økinum tóku seg saman, um ein góð ætlan var lögð fyri byggifyrireiking og bygging - og um arbeiði varð gjørt saman við íbúgvum og fyrirøkum í økinum.

Alt hetta hevði borið væl til, um ein kerlig hond var tikin um íbúgvur í Bronx og um samtakið, sum skal at standa fyri byggingini, keypti neyðugu bygningarnar frá privatfólki fyri ein rímligan penga, til dømis okkara hús, aftur fyri at vit finga eina íbúð í nýggja byggjarinum.

Kommunan eigur eisini at hava í huga, at um bygt verður til 1.000 fólki (300 - 400 íbúðir) í Bronx og Havnargøtu, so høvdu hesi fólkinu goldið um 25 - 30 milliónir í skatti um árið longu um 10 ár. So tað er møguligt, at kommunan skal leggja nakrar tiggjutals milliónir út, men pengarnir høvdu komið inn aftur eftir sera fáum árum.

Býráðið hevur nú møguleika fyri at skapa fordømi fyri, hvussu eitt slíkt mál verður loyst á besta hátt. Kommnan eigur at gera eina ætlan fyri býlingin. Fáa serkunnleikan at vísa á, hvar byggjast kann, hvar grønu øki skulu vera, hvussu vegaføringar skulu verða og so framvegis. Kommunan eigur at lata síni øki ókeypis í puljuna. Ein loysn eigur at verða funnin, har privatu eigararnir í økinum ganga inn í ætlanina. Hjá privatu økiseigarunum við vinningi fyri eyga (her hugsi eg serliga um familjurnar Breckman og Dam, sum eru størstøkiseigarar í Bronx). Onkur má duga at hugsa eitt samtak og eina verkloysn sum hóskar seg til endurnýggjan av økjum í miðbýnum.

Á grundini hjá polistøðini hevði